

**UCHWAŁA NR LXIX/612/2023
RADY MIEJSKIEJ W STRZELNIE**

z dnia 15 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia projektów symboli Gminy Strzelno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r., poz. 76) oraz § 41 uchwały Nr LVI/509/2023 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie Statutu Gminy Strzelno (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 895)

**Rada Miejska w Strzelnie
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się projekty symboli Gminy Strzelno: herbu, flagi, sztandaru, łańcuchów i pieczęci, które mają stanowić trwałe znamiona tożsamości wspólnoty samorządowej, symbolizując więź historyczną, kulturową i społeczno-ekonomiczną mieszkańców gminy.

§ 2. Herbem Gminy Strzelno są dwie srebrne (białe) strzały skrzyżowane ukośnie grotami do góry, pomiędzy którymi złoty (żółty) krzyż równoramienny (grecki) położone w czerwonym polu tarczy hiszpańskiej. Herb poddano stylizacji graficznej, aby odpowiadał sztuce heraldycznej. Graficzny wzór herbu stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Flagę Gminy Strzelno stanowi płat materiału w proporcjach 5:8 z pasami w proporcjach 1:8 barwy czerwonej, 3:8 barwy białej i 1:8 barwy czerwonej. Na polu białym centralnie położony herb gminy. Wzór graficzny flagi stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały. Flaga stolikowa w układzie barw jak na fladze gminy, tylko w układzie pionowym, z herbem gminy położonym w górnej części, której graficzny wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały. Podobnie zaprojektowany został baner, którego graficzny wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 4. Sztandar Gminy Strzelno ma wielkość 100 x 100 cm. Strona główna (prawa) – płat barwy czerwonej z umieszczonym centralnie srebrnym (białym) orłem – godłem Rzeczypospolitej. Skrajem płata wyhaftowana ozdobna bordiura. Graficzny wzór strony głównej sztandaru stanowi załącznik nr 5 do niniejszej uchwały. Strona odwrotna (lewa) – płat barwy czerwonej z wyhaftowanym godłem gminy, pod którym majuskułą napis złoty Strzelno. Skrajem płata, podobnie jak w przypadku strony głównej, zdobna bordiura. Głowicę sztandaru stanowi stylizowany motyw architektoniczny występujący we wnętrzu świątyni w Strzelnie. Graficzny wzór strony odwrotnej sztandaru stanowi załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 5. Łańcuch Burmistrza Strzelna jest barwy złotej. Ogniwa stanowią nawiązane do elementów architektonicznych występujących na kolumnach wewnątrz kościoła poklasztornego w Strzelnie. Herb gminy w medalionie stylizowany w łuk architektonicznych wsparty na dwóch kolumnach. Graficzny wzór łańcucha burmistrza stanowi załącznik nr 7 do niniejszej uchwały. Takież sam łańcuch dla Przewodniczącego Rady Miejskiej w Strzelnie. W tym przypadku barwa łańcucha srebrna. Graficzny wzór łańcucha przewodniczącego stanowi załącznik nr 8 do niniejszej uchwały.

§ 6. Ustanawia się cztery pieczęcie urzędowe o średnicy 36 mm. W centralnym polu pieczęci położony herb gminy. W otokach legendy o następujących treściach: pierwsza z napisem GMINA STRZELNO; druga BURMISTRZ STRZELNA; trzecia RADA MIEJSKA W STRZELNIE oraz czwarta z napisem PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ W STRZELNIE. Graficzny wzór pieczęci stanowi załącznik nr 9 do niniejszej uchwały.

§ 7. Studium historyczno-heraldyczne stanowi załącznik nr 10 do niniejszej uchwały.

§ 8. Przyjęte projekty podlegają zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

§ 9. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzelna.

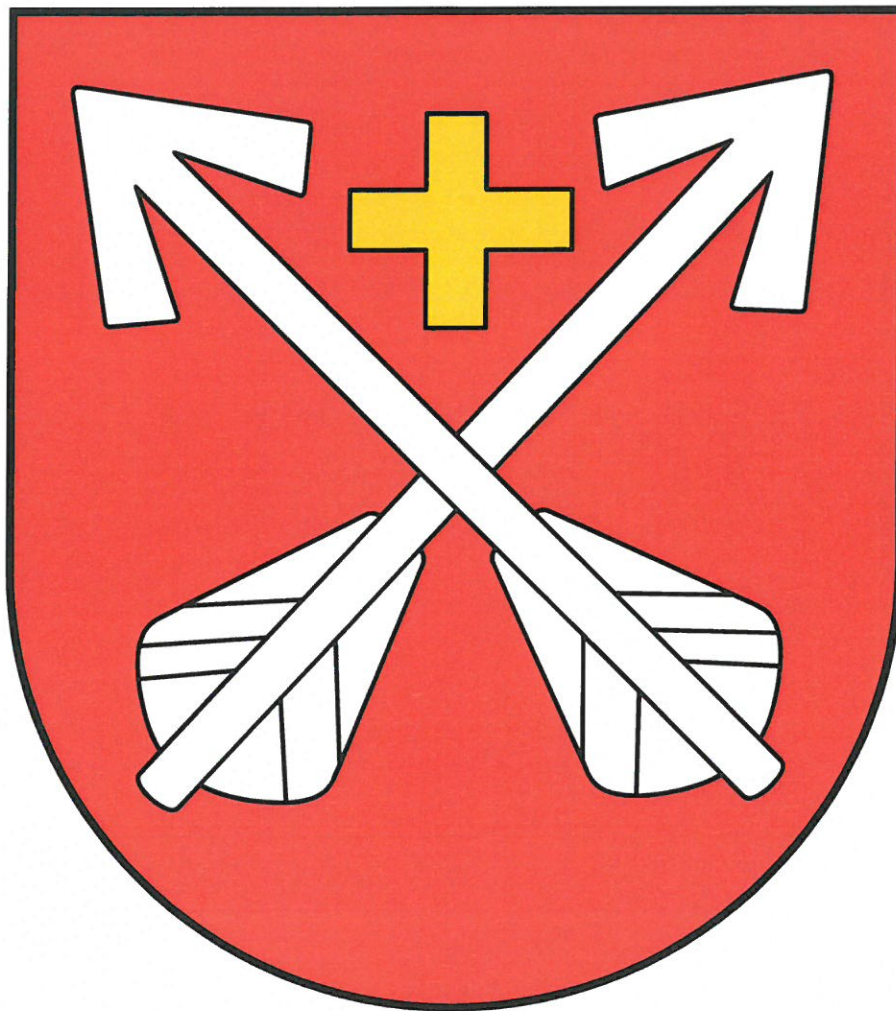
§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Piotr Dubicki

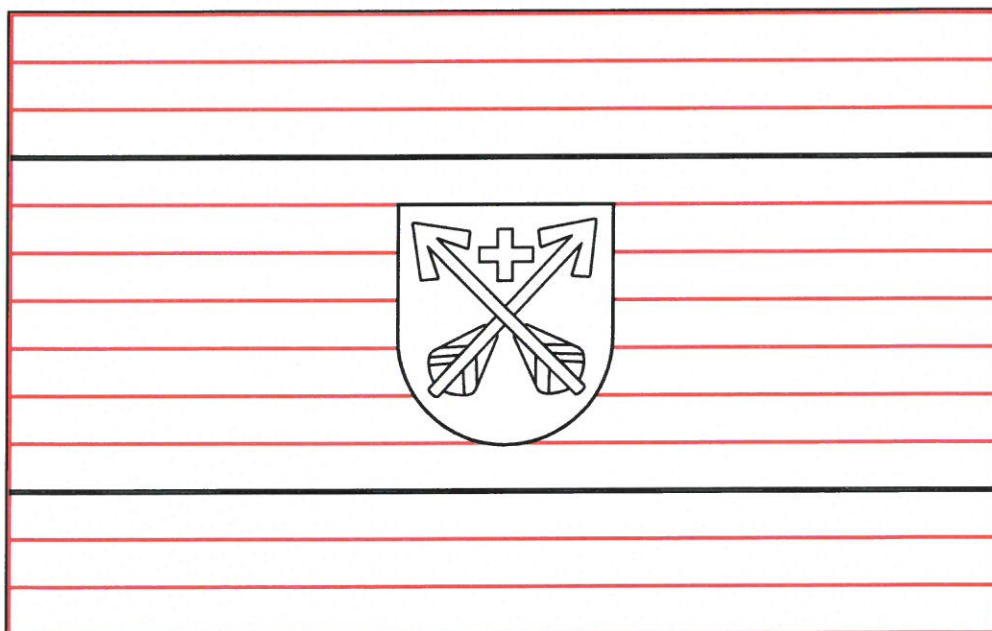
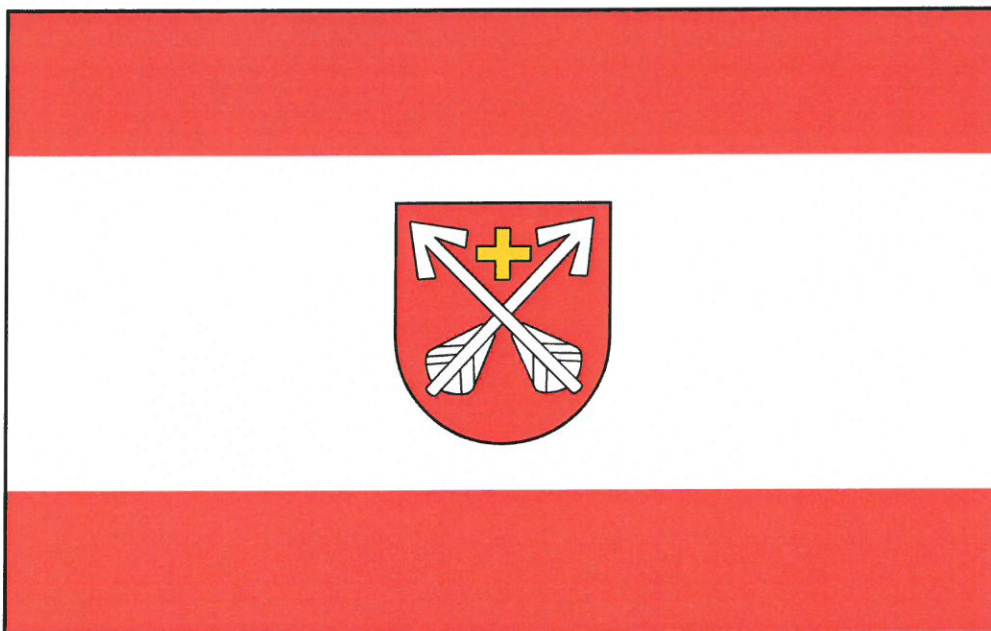
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

	CZERWONY C 0%; M 100%; Y 100%, K 0%
	ZŁOTY C 0%; M 16%; Y 100%, K 0%
	CZARNY C 0%; M 0%; Y 0%, K 100%

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

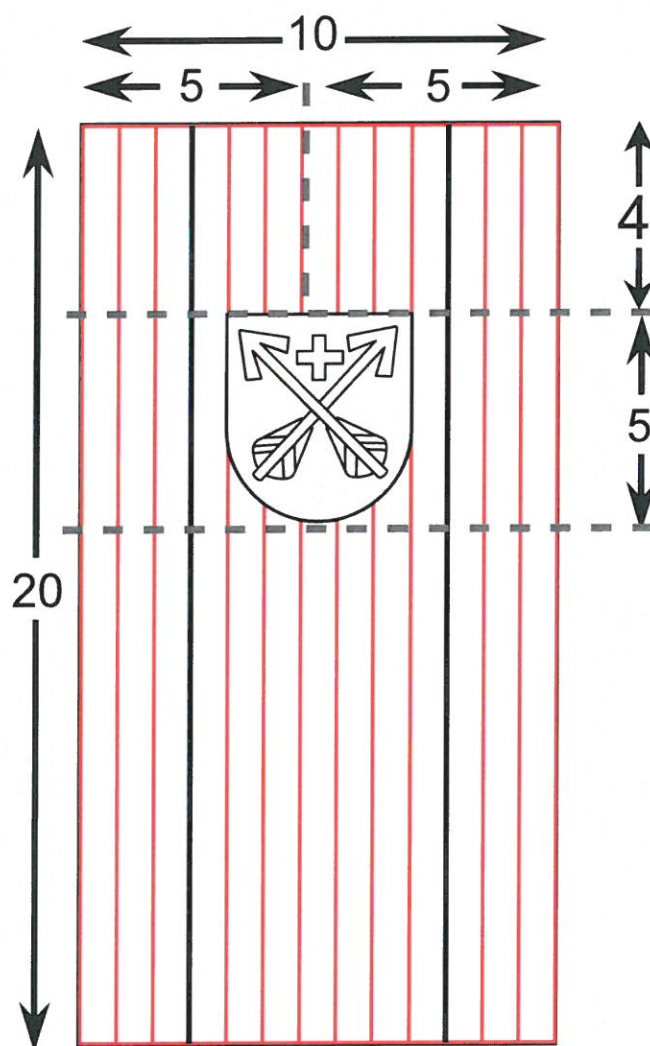
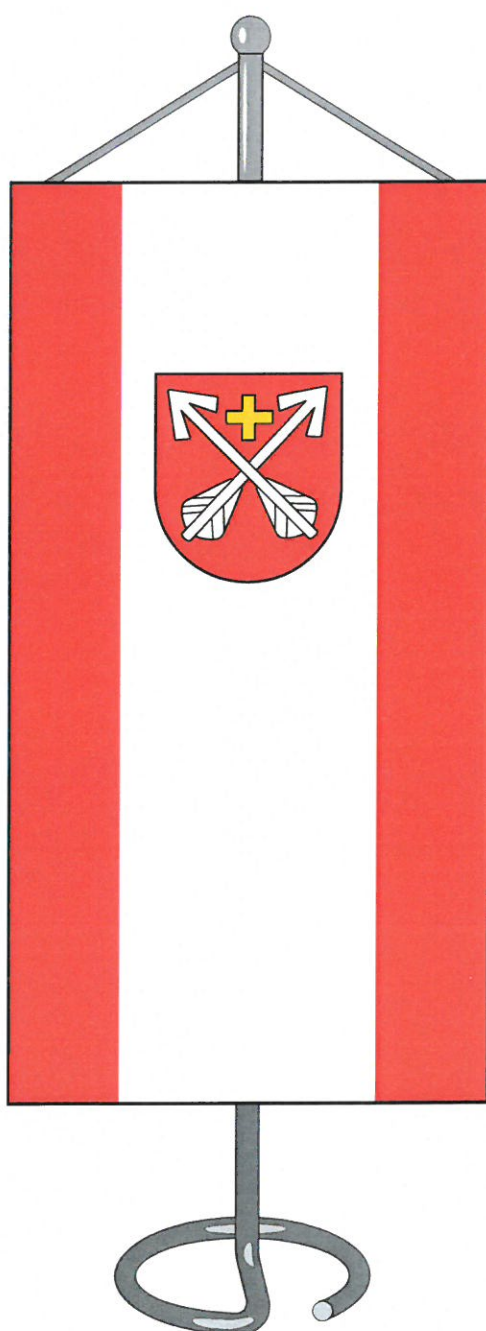
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

	CZERWONY C 0%; M 100%; Y 100%, K 0%
	ZŁOTY C 0%; M 16%; Y 100%, K 0%
	CZARNY C 0%; M 0%; Y 0%, K 100%

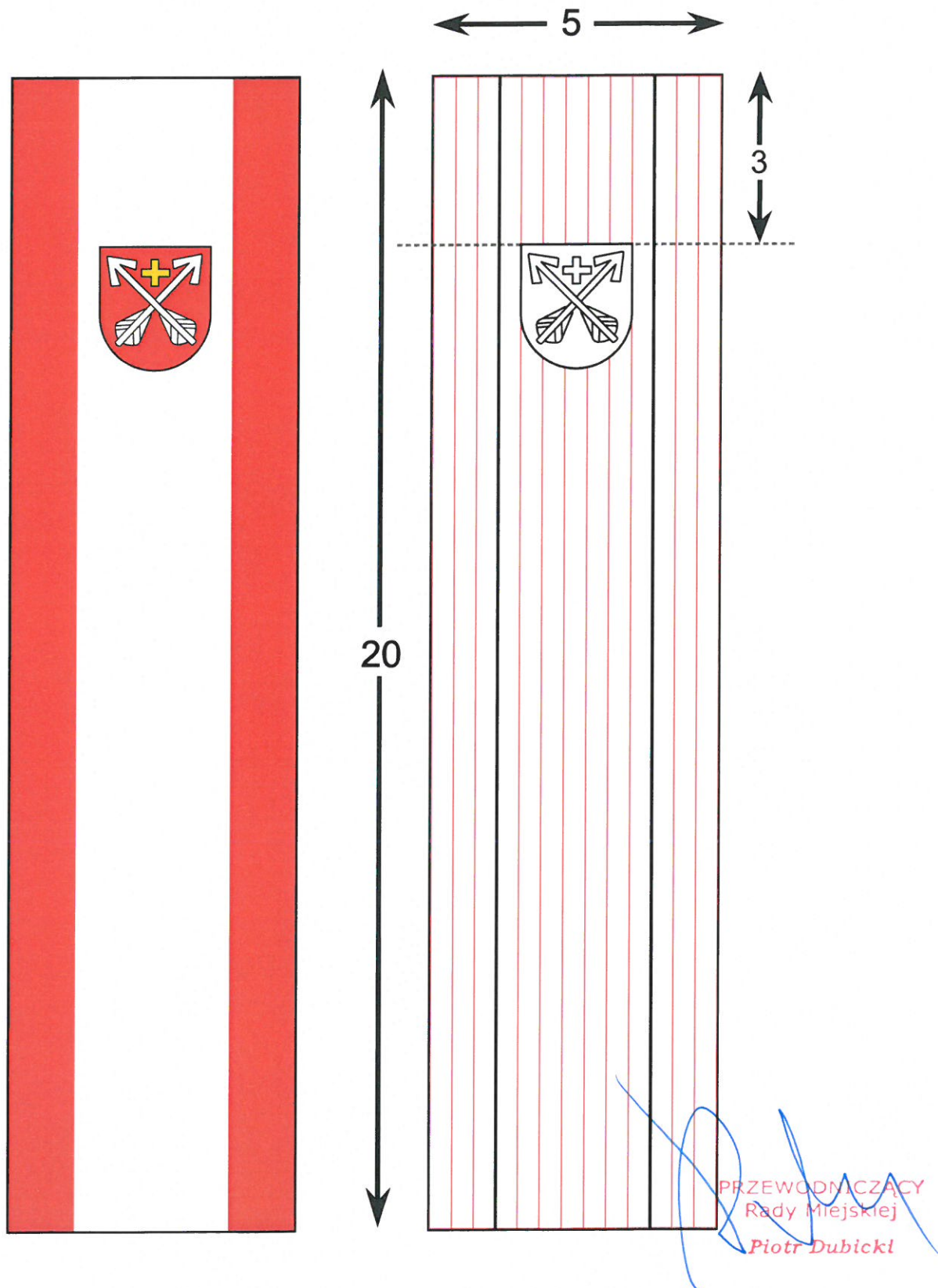
PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

PRZEWODNICĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

sztandar strona prawa
wymiary płata 100 cm x 100 cm

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

sztandar strona lewa
wymiary płata 100 cm x 100 cm

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

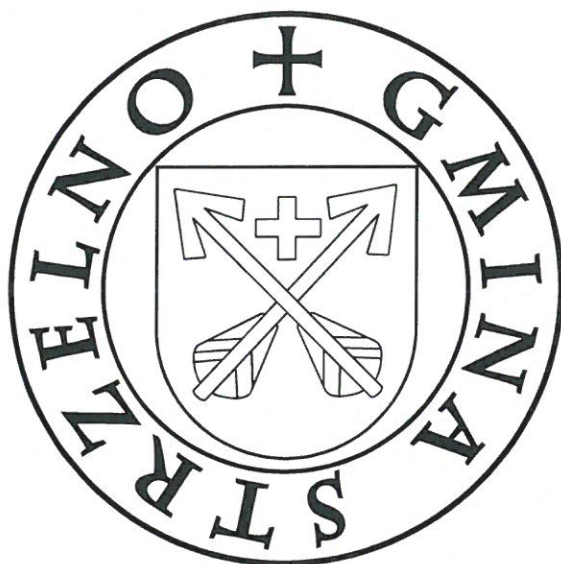
PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

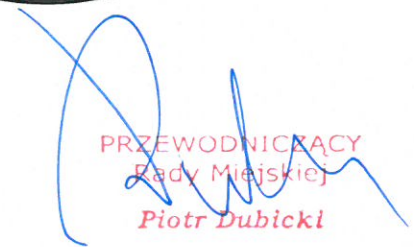
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE
POWIAT MOGILEŃSKI
GMINA MIEJSKO-WIEJSKA
STRZELNO

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

SYMBOLE GMINY STRZELNO

STUDIUM HISTORYCZNO-HERALDYCZNE

Strzelno to dziś miasto położone w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego. Administracyjnie przynależy do powiatu mogileńskiego. Stanowi również siedzibę gminy.

Strzelno w okresie przedchrześcijańskim miało być miejscem kultu pogańskiego. Legenda głosi, że miał tędy przejeżdżać św. Wojciech, w drodze do Prus.

W historiografii uznawane jest za jedno z najstarszych miast w Wielkopolsce. Szacuje się, że jego początki sięgają XI wieku. Według historyków w 1145 r. niejaki rycerz Janusz, pochodzący prawdopodobnie z rodu Powalów, podarował klasztorowi w Trzemesznie Strzelno, co potwierdził Mieszko Stary i papież Eugeniusz III. W pierwszej połowie XII wieku wzniesiono w osadzie kościół dedykowany św. Prokopowi, a pod koniec XII wieku ufundowany został klasztor i kościół norbertanek, które jednocześnie stały się właścicielkami Strzelna. Podlegały one władzy kasztelani kruszwickiej, spod której zostały uwolnione przez Konrada Mazowieckiego w 1212 r. Ten sam władca równocześnie ustanowił cotygodniowe targi. Prawa miejskie Strzelno miało uzyskać prawdopodobnie w 1231 r. Nie zachował się jednakże dokument poświadczający ten fakt. Prawa te poświadczają jednakże inne dokumenty: wydany przez Kazimierza Wielkiego z 1355. Miejskość Strzelna potwierdził także Zygmunt I w 1546 r. Inne badania wskazują, że 1231 r. to pierwsza wzmianka, natomiast prawa magdeburskie przyznano Strzelnu w 1356 r.

Według zachowanych źródeł w XVI wieku miasto zamieszkiwało 800 mieszkańców i rozwijało się w cieniu funkcjonującego tu klasztoru norbertanek, było bowiem osadą służebną. Sekularyzacja miasta nastąpiła w 1772 r., po tym jak Strzelno w wyniku pierwszego rozbioru weszło pod pruskie panowanie. Wcześniej wchodziło w skład województwa brzesko-kujawskiego. Zakon norbertanek został skasowany w 1837 r. W drugiej połowie XVIII wieku miasto liczyło 706 mieszkańców, a według danych z 1831 roku liczba ta wzrosła do 1601. Niemcy dokonali również zmiany nazwy miasta na *Strelno*.

Mieszkańcy miasta aktywnie włączyli się w walkę o niepodległość w okresie Wiosny Ludów. Podobnie zresztą było wcześniej, w czasie powstania kościuszkowskiego, gdzie szacowano, że liczba powstańców mogła sięgać nawet kilku tysięcy. W latach 1863-64, w murach klasztoru ponorbertańskiego Emilia Szczaniecka zorganizowała szpital dla rannych powstańców styczniowych, którzy przedostawali się w granice Księstwa Poznańskiego.

W 1906 r. w Strzelnie zorganizowano strajk młodzieży szkolnej, która protestowała przeciwko nasilającej się germanizacji.

W 1887 r. Strzelno zostało stolicą powiatu, co przyczyniło się do jego rozwoju. Wybudowano wówczas wiele gmachów użyteczności publicznej. W 1892 r. otwarto kolej łączącą Strzelno z Mogilnem. Mniej więcej 10 lat wcześniej, liczba mieszkańców miasta wzrosła do 4000. W 1919 r. Strzelno wróciło do Polski. Było to przede wszystkim wynikiem powstania wielkopolskiego. Tuż przed wybuchem II wojny światowej liczyło już 6000 mieszkańców, jednakże w 1932 straciło rangę miasta powiatowego.

Podczas okupacji niemieckiej wcielone zostało do Kraju Warty (rejencja mogileńska), a wielu mieszkańców wywieziono do Generalnego Gubernatorstwa. W latach sześćdziesiątych XX wieku miasto liczyło nieco ponad 5500 mieszkańców i około 400 domów. Drogowo skomunikowane było z Koninem, Poznaniem i Bydgoszczą. Po II wojnie światowej Strzelno w latach 1945-50 przynależało do powiatu mogileńskiego, województwa poznańskiego, potem dalej leżąc w powiecie mogileńskim, ale już w województwie bydgoskim. W latach 1975-1998 Strzelno przynależało do województwa bydgoskiego. Obecnie leży w powiecie mogileńskim, województwie kujawsko-pomorskim.

TRADYCJE SFRAGISTYCZNO-HERALDYCZNE

Dokładną analizę tego zagadnienia przeprowadził Marek Adamczewski. Opierając się na jego ustaleniach wiadomo, że pierwsza znana pieczęć Strzelna pochodzi z XV wieku, a uwierzytelniała dokumenty wystawione w XVI wieku, w latach 1535, 1553 i 1564. Wyobraża ona „w polu pieczęcie, wśród wstęg (banderoli, filakterii) z ornamentem kreskowym umieszczono pełną postać kobiecą z nimbem kolistym wokół głowy. Jej prawa ręka była uniesiona, lewa opuszczona wzdłuż tułowia”. Nie jest możliwa jednoznaczna identyfikacja tej postaci. Gumowski utożsamiał ją ze św. Barbarą, ponieważ była patronką miasta, a także jedna z kaplic kościoła klasztornego była jej poświęcona. Adamczewski uważa, że trudno dopatrywać się w tej postaci św. Barbary, bowiem brakuje jej podstawowych, przysługujących jej atrybutów, a więc wieży, miecza czy kielicha. Wydaje się, że postać tę należy raczej łączyć z norbertankami i wezwaniem kościoła klasztornego, który dedykowany był Najświętszej Marii Pannie. Dodatkowo norbertanki dość mocno rozpowszechniały w swoich klasztorach kult maryjny. Te czynniki wpłynęły również na wyobrażenie pieczęci konwentu, która przedstawia Matkę Jezusa, przed którą klęczy orantka. Dzisiaj jednakże odczytuję się to wyobrażenie nieco inaczej i orantka klęczy przed sarkofagiem Jezusa. Trudno więc zidentyfikować postać występującą w polu pieczęci.

Jak zauważa Marek Adamczewski, trudność tę pogłębia fakt, że w XVI wieku, ta nieczytelna pod względem symbolicznym pieczęć, została zastąpiona nową, która pojawiła się między innymi przy dokumentach z 1677 i 1716 r. Zawiera ona równie zagadkowe wyobrażenie. W polu pieczęci pojawia się bowiem serce przebite strzałą w pas, grotem w lewo. Adamczewski interpretuje to jako serce przebite bólem Marii Panny, po stracie (śmierci) swojego syna Jezusa. Paweł Dudziński wyjaśnia, że serce przebite strzałą, jest symbolem żalu, skruchy, ale także oddania i miłości. Przypisywane jest również jako atrybut św. Teresy z Avila. Trudno ją jednakże wiązać z norbertankami. Była zakonnicą, ale karmelitanką.

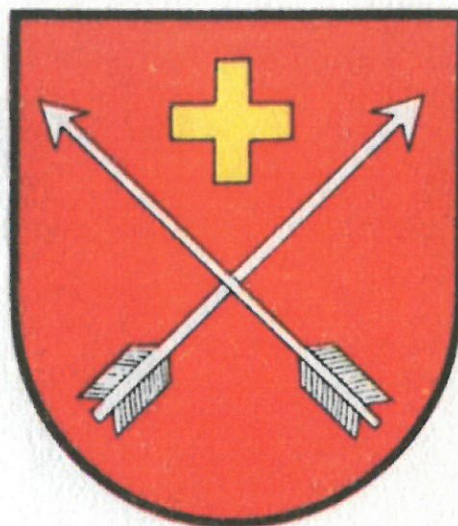
Również to wyobrażenie sfragistyczne nie przyjęło się i w XVII wieku pojawiła się nowa pieczęć. W jej polu wyobrażone zostały dwie strzały skrzyżowane skośnie grotami ku górze oraz gotycki krzyż równoramienny pomiędzy grotami strzał. Należy zatem upatrywać, że herb przyjął formę herbu mówiącego, a strzały wskazywały na nazwę miasta, natomiast drugie godło podkreślało, że miasto jest własnością klasztoru norbertanek.

Gumowski uważał, że to wyobrażenie stało się obowiązującym i używanym przez cały XVIII i XIX wiek. Pisał, że znanych było pięć pieczęci z tym wyobrażeniem, cztery ławnicze i jedna miejska. Ta ostatnia zaopatrzona była w legendę: † SIGILLVM CIVITATIS STRZELNESIS. Pieczęć miała średnicę 36 mm. Na pieczęciach ławniczych znajdowało się to samo wyobrażenie, a na wszystkich pojawiła się też ta sama legenda: SIGILLVM SCABINORUM OPP STRZELNO. Różniły się tylko rozmiarem. Najmniejsze miały 24 i 25 mm, te większe zaś 33 i 38 mm. Jak pisał Gumowski: „Pieczęć miejska ma strzały umieszczone w ozdobnym kartuszu, pieczęcie zaś ławnicze kartusza ni tarczy nie mają”.

Również w XIX wieku miasto używało pieczęci z wyobrażeniem dwóch skrzyżowanych ukośnie strzał i krzyża równoramiennego. Choć w połowie XIX wieku pojawiła się również pieczęć, w której pojawił się orzeł pruski, a pod nim dwie strzały z krzyżykiem. Napis w otoku był następującej treści: MAGISTRAT P. V. DER STADT STRZELNO. Pieczęć miała średnicę 26 mm. Pod koniec XIX wieku pojawiły się dwie kolejne pieczęcie prezentujące wyobrażenie wzorowane na tym z pieczęci nowożytnych. Były używane do końca I wojny światowej. Używanie takiego wyobrażenia w herbie potwierdza również Otto Hupp.

Również w XX wieku miasto „trzymało się” herbu wyobrażającego skrzyżowane ukośnie srebrne strzały ze złotym równoramiennym krzyżem pomiędzy grotami. Wyobrażenie takie znalazło się w publikacji *Miasta polskie w tysiącleciu* oraz w publikacji M. Gumowskiego *Herby miast polskich*.

Przy czym stylizacja graficzna herbu zaprezentowanego w *Miastach polskich w tysiącleciu*, jest pod względem sztuki heraldycznej przemawia za tym właśnie herbem. Podobny wizerunek, aczkolwiek nienajlepszy pod względem graficznym pojawił się także w publikacji *Polskie herby miejskie* z 1963 r.

Obecnie miasto posługuje się herbem w kształcie przedstawionym obok, po stronie lewej, który daleki jest od poprawności ze sztuką heraldyczną. Wobec powyższego, ze względu na przyjęcie nowego statutu gminy, władze miasta podjęły starania o przygotowanie wzoru graficznego herbu i innych symboli gminnych, które będą zgodne z zasadami heraldyki.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki

Uzasadnienie

Herb oraz inne symbole jednostki samorządu terytorialnego mają istotne znaczenie dla identyfikacji konkretnej jednostki samorządu terytorialnego. Stanowią swoisty identyfikator, co ma szczególne znaczenie dla wspierania i upowszechniania idei samorządowej jako realizacji zadania własnego gminy.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach, jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki, własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole. Stosownie do zasad określonych ww. ustawą wzory symboli są ustanawiane w zgodzie z zasadami heraldyki, weksylologii oraz miejscową tradycją historyczną i wymagają zaopiniowania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Organem opiniodawczo-doradczym w tych sprawach jest Komisja Heraldyczna, która opiniuje wzory insygniów i symboli.

Z kolei, zgodnie z § 41 uchwały Nr LVI/509/2023 Rady Miejskiej w Strzelnie z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie Statutu Gminy Strzelno „Ilekroć przepisy prawa ustanawiają wymóg działania rady po zaopiniowaniu jej uchwały, w uzgodnieniu lub w porozumieniu z organami administracji rządowej lub innymi organami, do zaopiniowania lub uzgodnienia przedkładany jest projekt uchwały przyjęty przez radę.”.

Wobec powyższego, podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione, gdyż pozwala na uregulowanie ww. kwestii zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Piotr Dubicki